

SZÍNHÁZ

DRÁMAMELLÉKLET

1989

OKTÓBER

FORGÁCH ANDRÁS

Mandulák

SZEREPLŐK

LABU }
PEPE } testvérek
ZIZI }
KRISZTA, Pepe barátnője
PEER
HUNYADI

valamint lakásnézők, munkások, rendőrök, házmester, arab, zongorahangoló, csavargó

A díszlet lehangsúlyosabb eleme egy nagy ebédlőasztal. Lehet kerek, ovális vagy négyszögletű. Körülötte nincs két egyforma szék, van vagy egy tucat. Ládáiban könyvek. Por és rendetlenség. Hall. Sok ajtó nyílik belőle sokfelé. Meg egy folyosó. A lakás bejárati ajtaja nem látszik. Aki kinyitja és kifelé beszél a lépcsőházba, az látja. Csöngetnek. Makacsul, hosszan csöngetnek. A fürdőszobából egy lányalak lép a hallba (Kriszta). Riadtan néz a bejárat irányába, de nem megy oda kinyitni, hanem a konyhába szalad. Csöngetnek. Az ajtó nyílik balról, kitántorog rajta egy nagydarab, kócos nőszemély: Zizi. Aludt. Mélyen. Talán altatókkal. Kinyitja a bejárati ajtót

FÉRFIHANG Bocsánatot kérünk a zavarásért, de...
ZIZI Igazán? Hány óra?
NŐI HANG A hirdetés miatt...
ZIZI Tessék?
FÉRFIHANG A hirdetés.

Zizi hallgat

NŐI HANG Mondtam neked, hogy ez nem az.
FÉRFIHANG Ellenkezőleg.
NŐI HANG Tessék?
FÉRFIHANG Te erősködtél, hogy ez az.
ZIZI Hányan vannak? Ki maga? És mért csönget ilyen vesztetül?
FÉRFIHANG Bocsánat, csak a lakást jöttünk megnézni.
ZIZI (ásít) Be akarnak jönni? (Ásít) Hány óra?
NŐI HANG Tessék, mondtam neked.
FÉRFIHANG Mit mondtál?
ZIZI A vízcsapot jöttek megnézni?
NŐI HANG A hirdetésre jöttünk.
FÉRFIHANG Kérem, hogyha alkalmatlan...
ZIZI (fenyegetően) Mondom, hogy a legjobbkor jöttek! Ennél jobbkor nem is jöhettek volna! Mi lesz már? (Megfogja a férfi könyökét, és behúzza a lakásba) Így ni.

A feleség bátortalanul jön be a férje után. Idősebb pár; eltörpülnek Zizi mellett

Bocsássanak meg, nem akarok tolakodni, csak... csak nem kapok levegőt a csodálkozástól. Mindjárt megfulladok.
FÉRJ Mi nem akarunk zavarni.

ZIZI Nyilván le méltóztatott zuhanni a vérnyomásom, és attól szédülök így, attól zúg a fejem. El szokott múlni. El szokott múlni. (A falnak dől)

A pár zavartan álldogál

FÉRJ Higgye el, nem akartunk zavarni.
ZIZI Zavarni nem zavarnak, csak épp meg vagyok döbbenve. Mindjárt elájulok.

Csönd

Tessék, hallgatom önöket.

Csönd

Nem szomjasak véletlenül? Nekem teljesen kiszáradt a szám. A torkom, komolyan mondom, olyan, mint egy smirgli.

Csönd

Látják, milyen cserepes a szám? (Az ujjával hozzáér. Halkan) Mama, cserepes a szám. Mindjárt vérzik. (Hangosan) Tessék?
FÉRJ (riadtan) Semmi, semmi.
ZIZI Leülnének végre?

A pár riadtan helyet foglal két különböző magasságú széken

Nyilván magával hozta az újságkivágást. Valamit szeretnék ellenőrizni.
FÉRJ Nem. A noteszomba másoltam.
ZIZI Öreg hiba.
FÉRJ Tessék?
ZIZI Mondom: öreg hiba. Megnézhetem?
FÉRJ Pillanat. Pillanat. (Kotorászik a zsebeiben. Amikor a notesz előkerül, mindenféle papírok esnek ki belőle. Zizi mohón a notesz után kap, a férfi sze-degeti a papírokat a földről)
ZIZI Csinos kis notesz. Kinai?

A férfi a földön guggol

Nem könnyű minden helyzetben megőrizni emberi méltóságunkat. (Olvas a noteszban) Igen, igen, igen, ühüm, minden stimmel. Azért nem mondanám, hogy százharminc négyzetméter... Nem, körülbelül tényleg annyi, de ki mérte utoljára? Nem lehessen tudni. (Démonian felkacag) Zöldövezeti? Bizonyos értelemben tényleg az... A penész... uraim... a penész... észrevették, uraim, hogy a penész többnyire zöldes-sárga vagy zöldes színű? Nem éreznek semmilyen különös illatot?
FÉRJ Minden lakásnak megvan a maga sajátos szaga...
ZIZI Milyen jól mondta, milyen jól!
FÉRJ Szóval nem kegyed hirdeti?
ZIZI Én? Azt se tudom, hogyan kell egy hirdetést feladni.
FÉRJ Kegyed albérlő itt?
ZIZI Úgy nézek ki?
FÉRJ Nem.
ZIZI Irigylek mindenkit, aki fel tud adni egy hirdetést. Irigylek mindenkit, aki tud valamit, amit én nem tudok. Hány óra?

FÉRJ Fél hat van.
ZIZI Fél hat?
FÉRJ Lesz.
ZIZI Lesz?
FÉRJ Lesz mindjárt.

Zizi zokogva az asztalra borul. A két ember riadtan egymásra néz

FELESEÉG Hölgyem... hölgyem, ne sírjon... Nem tudott róla?

ZIZI (fuldokolva zokog) Mama! Mama, ne hagyd!

FELESEÉG Mit mond?

ZIZI Gyerekkoromban például jeget ettem. Letörtem a jégcsapokat az ereszről, és elropogtattam. Piszkos jeget ettem az aszfaltról. Úgy dobáltam a jégkockákat a számba, mint más a kockacukrot. És közben tudtam ám jól, hogy torokgyulladást fogok kapni. A jégre ugyanis nagyon érzékeny volt mindig a torokom. És aztán negyvenfokos lázzal feküdtem. És tovább zabáltam a jeget. Kilopóztam éjjel a hűtőszekrényhez. Két kézzel tömtem magamba. Fájt tőle az ínyem, a fogam. Akkor miért? Mért ettem mégis a jeget akkor?

Zavart csönd

Jöjjenek velem. Mutatok maguknak egy szörnyűséget.

A pár feláll, kimennek Zizi nyomában egy benyílón. Csendben nyílik az ajtó. Labu lép be, Zizi bátyja. Rendetlen kinézetű. Csendben surran, mint a macska. Hóna alatt egy üveg vörösbort. A vörösbort leteszi az asztalra, aztán besurran a szobájába. Zizi és a pár visszajön

FÉRJ (nagyon bizonytalanul) Ez a lakás bizonyára még így is nagyon sokat ér...

ZIZI Gondolja? És a gyerekkorom? Az mennyit ér?

Zavart csönd

Nekem tanulnom kell... a vizsgáimra kell készülnöm... megfeszített erővel... és erre az a hirdetés... Az ember tehetetlen... Ők telhetetlenek... a pénz, uraim, a pénz! De nem is a pénzről van szó... Kit érdekel a pénz?

A konyhából kijön Kriszta. A két lány egymásra néz. Zizi két keze a levegőben marad

KRISZTA Bocsánat... (Vissza akar fordulni)

ZIZI Te itt vagy?

KRISZTA Igen.

ZIZI Nem hallottad a csöngőt?

KRISZTA Nem hozzám jöttek. Vagy hozzám jöttek? (Visszamegy a konyhába)

FELESEÉG Azt mondta, déli fekvésű?

ZIZI Egy sötét luk, nem látja? És csupa por. Itt nem lehet ám csak úgy kinyitni az ablakot!

FÉRJ (zavartan) Azért az a panoráma... az sok mindenért kárpótol...

ZIZI Mit akar maga kárpótolni?

Jön Pepe, kabátját, sálját, kalapját az asztalra dobja. Csupa energia

PEPE Á, jó napot! A lakást jöttek megnézni? Igen? Nos, vannak bizonyos hiányosságai, ez kétségtelen. Azonban a méretei, gondolom, mindenért kárpótolnak.

ZIZI Borzalmas, borzalmas.

PEPE Mi baj, Zizi? (Néz) Nem tetszik nekik?

Zavart csönd

NÓ Mégiscsak különös... Maga hirdetéseket ad fel a szegény kislány háta mögött...

PEPE Hogyhogy a háta mögött?

ZIZI Nem mindenkit hagyott el végleg az erkölcsi érzéke ebben a városban, édesem.

PEPE A hátad mögött?

ZIZI Igen.

PEPE Jó. Hát akkor tudják meg, hogy amikor ez a szegény kislány született, az anyám majdnem belehalt a szülésbe... Minden foga kihullott, és sárgaságot kapott!...

ZIZI Nem igaz!

PEPE Csak nem fogunk a tényeken vitatkozni?

NÓ Már elnézést... ez az egész olyan... visszataszító.

PEPE Az anyaságban nincs és nem is lehet semmi visszataszító! A mama máját megtámadta valamilyen vírus...

ZIZI Milyen aljas vagy...

PEPE És az sem lehetetlen, hogy az a vírus... hogy az végzett vele (Zizire mutat) ennyi év múlva... nincs kizárva!... A boncolás szerint ugyanis a máj... a máj... semmi más, csakis a máj volt a sejtburjánzás kiindulópontja... nem pedig a tüdő... nem pedig a tüdő...

FÉRFI Egyet mondjon meg, tisztelt uram. Tudott a kedves húga a hirdetésről vagy sem?

PEPE Maga mit gondol?

NÓ Inkább válaszoljon, kérem.

PEPE Lehet, hogy már válaszoltam, tisztelt asszonyom; lehet, csak maga nem hallotta meg!

NÓ Nem is tudom, mit mondjak...

Jön Peer. A lakás egyik folyosójáról dülöngél elő. Olyan, mintha részeg volna. Nagykabát, sál, elnyomódott kalap

PEPE Hát te?

PEER (szótlanul kivesz egy papirosba csomagolt húsdarabot az orvosi táskájából, és az asztalra teszi) Elaludtam. Hoztam bélszint.

NÓ Felháborító!

FÉRFI Gyerünk.

A pár elmegy

PEER Nem volt kedvem hazamenni. Nem volt már érdemes hazamenni. A város. Túl szép az ősz. Buszra szálltam. A kórház mellett van egy hentes. Volt bélszín. Nekem félreteszik. Meg kellett vennem.

Szünet

Nem volt itt senki. Elaludtam.

Szünet

Gondoltam, ti majd megeszitek.

ZIZI Holnap megbukom fonológiából. (Bemegy a szobájába, és bevágja az ajtaját)

PEPE Hogy lehet megbukni fonológiából?!

PEER Mi folyik itt? (Megnézi az óráját) Hogy elaludtam!

PEPE Láttad?

PEER Mit kellett volna látnom?

PEPE A szemét.

PEER Rövidlátó. Tíz éve mondom.

PEPE Nem úgy értem. Azt mondtam: a szemét.

PEER Van olaj? Éhes vagyok. Meg tudjátok sütni ezt a húst?

PEPE Meg tudtam volna fojtani.

PEER Bélszín. Belém már kár. Elegem is van a húsból.

PEPE Miket beszélsz?

PEER Álmodtam is. Ami már nagyon régen nem fordult elő velem. Idegen helyen álmodni... jót jelent. Csak emlékezni rá.

PEPE Rávetni magam és megfojtani. Fekszik, mint egy mauzóleumban, cigarettázik, és fuldokolva nyeli a könnyeit. Így készül a vizsgáira. Hét éve egyfolytában csak a vizsgáira készül. Rágja a körmét... és a vizsgák előtt mindig megbetegszik... összeomlik... vége van... én meg egy lyukban élek, a konyha mögött, és fogcsikorgatva fenntartom ezt a szemételepet.

PEER Cserélj vele.

PEPE Elvágna a torkomat. *(Mutatja)* A lakást kell elcserélni.
 PEER Szeret.
 PEPE Ki? És kit?
 PEER Ne örölj az állkapcsoddal.
 PEPE Ne nevelj.
 PEER Inkább visszamegyek aludni.
 ZIZI *(megjelenik az ajtóban. Peernek)* Gyere be. *(És eltűnik)*
 PEPE Imádja az öregedő hímekeket.
 PEER Köszönöm.
 PEPE Tudod mit? Utald be. Legalább két hétre.
 PEER De miért?
 PEPE Nem is kell ürügy. Úgyis folyton van valami baja. Öt nap alatt lebonyolítom ezt az egészet. Lakáscserét, kölcsönt, bútorszállítót, ügyvédet. Te majd beadod neki. Egy injekció kíséretében.
 PEER Gonosz terv. *(És elindul Zizi szobája felé)*
 PEPE *(felel az orvosi táskát az asztalról)* Ezt itt ne felejtse.
 PEER Ilyesmire az ő esetében semmi szükség. Sokkal jobban tenne neki egy úgynevezett tartós partnerkapcsolat. Valami állandóbb fiatalember.
 PEPE Erről beszélek én is. Vedd el. Jól főz. Neked is volna dolgod, sosem unatkoznál. És nem henteregnél folyton valami idegen szőfán ruhástul.
 PEER Vannak elképzeléseim az életről, de ezek... Hagyjuk.
 PEPE Te terveket szősz?
 PEER Inkább nem szövék.
 PEPE Mit akartál mondani?
 PEER Inkább bemegek.
 PEPE Öregszel, Peer? Mi van?
 PEER Mocskos öregember. Mocskos. *(Legyint)* De mit tegyünk? *(Bemegek)*
 PEPE *(észreveszi a vörösbort az asztalon, az öccse szobája felé sandít, aztán kiabál)* Kriszta! Hozz egy dugóhúzót! *(Fülek)* Meg egy poharat! *(Vár, üldögél az asztalon, aztán — mivel Kriszta nem hozza a dugóhúzót — kinyitja Peer orvosi táskáját, hogy hátha talál valami eszközt, amivel be tudja nyomni a dugót. Egy lázmérő műanyag tokjával ez sikerül is neki. Iszik)*

Labu lép ki a szobájából, és egy darabig figyel a bátyját

Hol méltóztatott mostanáig lenni a fiatalúr?
 LABU A szobámban.
 PEPE Nem úgy értettem. Azelőtt. Azelőtt.
 LABU Számoljak be részletesen?
 PEPE Ne.
 LABU Fő, hogy ízlik a borom.
 PEPE Szándékosan tetted ide.
 LABU Úgy van. Adj egy százast. Veszek egy másikat.
 PEPE *(megnézi az üveget)* Harmincnyolc ötven. Ócska. *(Böfög egyet)* Igyál belőle. *(Nyújtja Labu felé, aki elhárítja)*
 LABU Köszönöm.
 PEPE Ha engedted volna, hogy kiadjam a szobádat, volna pénzed.

Labu hallgat

Megint megnőtt a hajad. *(És eltűnik a fürdőszobában. Egy halom újsággal és frottírtörülközővel jön vissza. Az újságokat Labu kezébe nyomja)* Ezt teregesd szét az asztalon.

Labu megteszi. Peer közben kijött Zizitől, és némán figyel a testvéreket

Ezt tórd a nyakadba.

Labu megteszi. Pepe egy széket rúg alá

Ülj le.

Labu leül

PEER *(torokköszörülés)* Szabad volna mondanom valamit?

Pepe kirántja az asztalból a nagyollót, és csattogtatni kezdi

LABU Hát persze, beszélj csak.
 PEPE Te ebbe ne szólj bele.
 LABU Mibe ne szóljak bele?

Pepe megborzolja Labu haját, Labu haja zsiros, Pepe a nadrágjába törli a tenyerét

PEER Zizit sürgősen ki kell vizsgálni. A fulladásainak szervi oka is lehet. Ezzel nem szabad játszani. Nem szabad túlfeszíteni a húrt... De nem hajlandó bevonulni...

LABU Beteg?

PEPE Te maradj csöndben, és ne mozgassd a fejed.

LABU Forr a víz.

PEPE Szóval nem hajlandó bevonulni.

PEER Nem kényszeríthetem.

PEPE Viszont beteg.

PEER Nagyon.

LABU Mi baja?

PEPE Csönd. Neked levágjuk a hajadat.

LABU Forr a víz.

PEPE Honnan veszed?

LABU Hallom.

PEPE Hallod. *(Peertől)* Te hallod?

Fülelnek

PEER Valamit hallok.

PEPE Mit?

PEER Valamit.

LABU Zizi!

PEPE Ne avatkozz. Inkább fürödnél meg. Cserélnél zoknit.

LABU Bűdös vagyok?

PEPE A hülye, szerencsétlen apád mindig tiszta ember benyomását keltette... a szaros alsónadrágjában is... olyan volt, mint egy csecsemő... Akkor is, ha három napig nem mosott fogat... És tudod, miért? Mert mindig simára volt borotváltva a képe... és illatos volt... A tripla tokjával.

LABU Én idegember vagyok. Nekem még a körmöm is idegi alapon nő.

PEPE Ha kell, azt is levágom. Én minden áldozatra kész vagyok.

LABU De én nem. Van egy fehér inged?

PEER Megcsináljam a teát?

PEPE *(az ollót az asztalba vágja)* Ingem?

LABU Inged.

PEPE Apád.

Kriszta kijön a konyhából, felkapja Pepe kabátját az asztalról, a bejárat melletti fogásra akasztja, és bemegek a fürdőszobába. Kisvártatva kezében lavórral jön vissza. Pepe elkapja a derekát

Mi az én dolgom ezen a földön? Hogy fizessem ennek a félkegyelmű bandának a horribilis telefonszámláit? Az egyik ötpercenként teherbe esik, a másikra pedig soha, de soha nem lehet számítani! *(Elengedi Krisztát, aki a konyhába szalad a lavórral. Per képébe lihegi, közben Labura mutat)* Egy művész! Aki egyetlen művét sem fejezte be. Egy műdulatát nem tudja befejezni. Tessék: forr a víz, de azért nem tudna felállni, odamenni és lekapcsolni alatta. Ki tette fel? Talán én?! *(Hallgat)* Igen. *(Pici tünődés után)* Egyszer csak ott állok a vízcsap előtt, kezemben a kanna. Ütött-kopott. Nézem, hogy milyen ütött-kopott. Tükröződöm benne, krómacél; nézem, milyen hosszúra nyúltam, jó! De nem gondolkodom, nem gondolkozom semmiről. Még azt is látom tükröződni, hogy a szomszéd házában az egyik erkélyen egy nő meglócsolja a virágokat. Hajháló van rajta. Aztán kinyitom a vízcsapot. Túlcsordul. Kilötyintem...

A doktor és Pepe hallgat, nézik egymást. Labu kimegy a konyhába, és egy lavór gőzölgő vízzel jön vissza. A fürdőszobából tükröt hoz, borotvát, pamacsot, borotvakrémet. Ráérősen borotválkozni kezd az asztalnál

Lekapcsoltad? Nem hallottam. (Kirohan a konyhába)

Labu fixírozza Peert, de amikor Peer megmoccan, elfordítja a tekintetét. Peer feláll, odamegy Labuhoz, a hajába markol, és maga felé fordítja az arcát

PEER Nézz rám. Te kék szemű szörnyeteg.
LABU Nem vagyok szörnyeteg.
PEER De az vagy.

Pepe jön vissza a konyhából, egy szót se szól, újra kirántja az ollót az asztalból, és játszik vele

Korog a gyomrom. Itt ez a hús... Süssük meg. Együnk. Beszélgessetek. Mindent meg lehet beszélni. Fáradt vagyok. Ti szeretitek egymást.

Zizi megáll az ajtóban

Gyere ide. Gyere. Omolj össze. Ülj az ölembe.

Zizi belül Peer ölébe, Peer ringatni kezdi. Labu borotválkozik, Pepe az ollóval játszik. Peer simogatja Zizi haját. Csöngetnek. Mint akit áram rázott, Pepe eldobja az ollót, és felugrik

PEPE (Zizinek) Vigyázz a szádra. (Labuhoz) Te pedig menj a lavórral a szobádba.

Labu feláll, és átül egy másik székre a lavórral, szemben a bejárattal. Zizi is feláll Peer öléből. Peer is feláll, és lassan elindul a bejárat felé

ZIZI Azt csinállok, amit akarok! Mindjárt levetkőzőm meztelenre! (És bemegy a szobájába, becsapja az ajtót)

PEPE (utánakiált) Vetkőzz le egész nyugodtan. Vetkőzz le. Csak a szádat ne nyisd ki. Senki sem kíváncsi a duzzadt manduládra.

Peer nyit ajtót. Papa, mama, gyerek bejönnek

(Az öccsére mutat, a látogatókhoz fordul, derűsen) Elnézést a felfordulásért, csak épp elzárták a vizet a házban... A szokásos csőtörés, gondolom...

PAPA (derűsen) Én villanyborotvát használok. Az praktikusabb. Bárhol be lehet dugni.

Csönd, zavar

Még repülőgépen is.

PEER Nekem azt nem bírná a bőröm. Meg aztán semmit se szeretek, amiben áram van.

PAPA Nincs semmi baj az árammal, kérem, ha az ember betartja az elővigyázatossági szabályokat.

PEER Épp ez az, hogy nincs kedvem folyton betartani az elővigyázatossági szabályokat.

PAPA A borotvával meg is vághatja magát. De az elektromossal nincs olyan, hogy felsértse. Ha jól kezeli...

PEER Milyen jó a sebre egy kis timsó...

PAPA Valóban vannak szörnyű históriák az emberi felelőtlenségről... Agyonvágta az áram... ilyesmi...

PEER Vannak.

PAPA Én, ha bemegyek egy lakásba, mindig az elektromos csatlakozókat nézem meg. Azoknak az állapota mindent elárul egy lakásról.

PEPE Szereléshez is ért?

PAPA Ez a szakmám. Állítólag. Különben csak pincér vagyok mostanában.

PEPE Van itt egy rossz konnektor, és nem tudom, mi a baja.

PAPA Hol?

PEPE Nem, nem akarom kihasználni a kedvességét...

PAPA A kihasználatlan képességek világában élünk. Én ezt nem szeretem. Ha tudok valamit, csináljam.

PEPE Előbb megmutatom a lakást.

PAPA Jó. De aztán mutassa meg azt a csatlakozót is.

PEPE Ez itt a fürdőszoba. Vigyázzanak, lépcső van. Süllyesztett fürdőkád. Egy egész család meg tud benne fürödni egyszerre...

Bemennek. Aztán kijönnek. A gyerek lemarad, bámulja Labut

Ez itt egy német stílusú L alakú folyosó. Ilyesmit csak a húszas években építettek... Erről nyílnak a mellékhelyiségek. A házat nyilván egy berlini építész tervezte... A lakás olyan, mint egy tükör, az egyik felében minden megismétlődik, csak kicsinyítve. Van egy gardrób, amit szobának is lehet használni. Meg egy szoba, amit nem használunk. Tele régi lommal. A kulcsa elveszett... És egy loggia...

Bemennek, csak Pepe hangját halljuk

...ez a lakás egy vízfejű szörny... egy loggia, magában... minden nélkül... egy tökéletes loggia... alatta egy régi kert... amit felvert a csalán, a páfrány és a vadsóska... egy rózsasalugas, ledől szobrok... fölötte el lehet látni végig... a város esti fényei... Csontvázakat találtak ott, meg löszereket nemrég... halott német katonák... A város szép időben tisztán látható... az északi vasúti hidig... sőt tovább...

A gyerek kint maradt, egyre közelebb jön Labuhoz, aki rámosolyog, pofákat vág, miközben borotválkozik. Kriszta jön ki a konyhából. Megáll Labu előtt. Észreveszi a vörösbort üveget. Beviszi a konyhába. Aztán megint kijön, nagykabátot vesz

LABU Elmész?

KRISZTA El. (Kimegy)

PEER Elüldöződ.

LABU Én?

PEER Ti.

LABU Én csak kedves vagyok hozzá.

PEER Ezt magad sem hiszed.

LABU Hazudnék neked?

PEER Feltétlenül, gondolkodás nélkül és mély meggyőződéssel. (Egy képes újságot olvasgat)

Csöngetnek. Labu megy ajtót nyitni

HANG Jó napot kívánok. Boyszolgálat. Itt tessék aláírni.

LABU (Peernek) Adj egy húszast.

PEER Csak százasom van.

LABU Add ide. (Odaadja)

HANG Köszönöm. Nagyon szépen köszönöm. És boldog ünnepeket.

LABU (behozza a csokrot, Benne cédula) Miféle ünnep van ma?

PEER Semmiféle.

Labu ránéz

Nálunk a hétköznap is ünnep.

LABU (kiveszi a cédulát a csokorból) Kinek van ma születésnapja?

PEER Nem kéne vízbe tenni?

LABU Minek? Úgyis el fog hervadni.

PEER Hát tényleg nem tudod?

LABU Mit?

PEER Amit az előbb kérdeztél.

LABU Nekem nincs.

PEER (halkan) Nem tudom, mért esik annyira nehezre kimondani.

LABU Nem hallom.

PEER Anyád születésnapja van ma. Néha cserbenhagyja az embert az anyanyelve. Néha az anyja is.

LABU Te küldted?

Csönd

Egy halottnak?

Peer megrázza a fejét. Pepe jön vissza a látogatókkal. Csodálkozva néz a rengeteg rózsára az asztalon. Labu megvonja a vállát

MAMA (a gyerekeknek) Gyere, kisfiam.

Az nem megy

Gyere, mert baj lesz.

Az nem mozdul

Kapsz egy pofont.
PAPA Anyus.

A gyerek az apjához szalad

PEPE Ez az öcsém szobája, de nem érdemes bemenni.

Bemennek. Csöngetés

LABU (ajtót nyit) Mária?

Férfi jön, zsákokkal

Péntek?
FÉRFI Szerda.
LABU Pénz?
FÉRFI Még hozok egy zsákkal. (El)
PEER Segítsek?

LABU Ne. (Bevonszolja a két zsákot, és a falnak támasztja)

PEPE (jön ki a látogatókkal. Észreveszi a két zsákot. Az egyikbe belerúg) Itt a konyha. A régi rendszerben még tudtak konyhát építeni. Tágas, világos, barátságos. Mögötte egy cselédszoba... Gyerekkoromban beköltöztem, és máig nem tudtam lemondani róla...

Bemennek

PEER (amikor egyedül marad Labuval) Számomra ti valóságos csoda vagytok. Nézek téged... borotválkozó... és milyen ügyesen borotválkozó... nem is tudod, milyen bonyolult műveleteket hajtasz végre gondolkodás nélkül... Egy kis plazma borotválkozók... Külön-külön ismertem őket... aki nemzett, és aki fogant téged... Ismerem minden hajlatodat...

PEPE (jön ki a konyhából a látogatókkal) És most következik a legnagyobb szoba, az úgynevezett „nagyszoba”. (Kopogtat Zizi ajtaján) Kedvesem, itt vannak a hirdetésre, szabad bejönni?

Csőnd

(Lenyomja a kilincset, de az ajtó be van zárva) A húgom gyengélkedik. Csak egy pillanatra lépnek be hozzád, csak egy röpke pillanatra!

Csőnd

Ez tehát az úgynevezett nagyszoba. Ez volt a szüleink szobája — hajdan, a régi, elsüllyedt időkben. Itt minden bútornak külön neve van. Nyisd ki! Például az „üvegasztal”. Nem tudnám megmondani, mért üvegasztal: formára ovális, lábai dór oszlopok, talpatát kalapált, domború rézlemez borítja. Zizi! Aztán itt van a „kihúzható fiók”. Hiszen a fiókok mind kihúzható! Azt hiszem, azért adtuk ennek a fióknak ezt a nevet, mert a többi már dugig volt mindenféle titokzatos papírokkal, hogy kihúzni se lehetett. Apa teleírt pár perc alatt vagy tíz-húsz oldalt. Aztán benyomta valamelyik fiókba. A levelek, az igazolványok közé. Ha az egyik levél vagy igazolvány felágaskodott, a fiók már akadt... És itt vannak kérem szépen a szülői ágyak. Három. Nem mintha szüleink nem szerették volna lágy hitvesi szerelemmel egymást... Nyisd ki! ...hanem csak így alakult... Egy ágy innen, a „nagyágy”, mely valamivel kisebb, mint a másik, viszont folyton azon üldögéltünk, mert volt rajta egy besüppedés, és mi harcoltunk azért a besüppedésért... aztán a „forgatható” ágy, mely réges-rég nem forgatható. és az „összecsukható”, mely szintén nem összecsukható... Két külön ágy, két külön sarokban, és köztük

a roppant íróasztal... (Belerúg az ajtóba) Zizi! ...a roppant íróasztal, képzelhetni, mennyi fiókkal... Megölöm! ...és a fiókokban piszkosatok piszkosatai, vázlatok vázlatai, jegyzetek jegyzetekhez... Olló, toll, radír, soroljam? Üveggolyók, puszkagolyók, vagyis töltények egy acélszürke egyenruhához csatlakozó szolgálati fegyverhez... A falakon képek: emitt az anyaságot ábrázoló rézkarc, amott halászok, kohászok, martinászok vonják a partra gazdag zsákmányukat, de a legszebb az a vérvörös kakasviadal... halványzöld alapon... (Belerúg az ajtóba) Zizi!... Volt, amikor apánk épp nem gyötörte az írógépét, csak járkált föl-alá, mint a ketrecbe zárt vadállat... Arcán finom remegések futottak át, mint a szavannai szél... keze ökölbe szorult, rángott az arca, motyogott valamit... ilyenkor jobb volt nem az útjába kerülni... (Az ajtóra) Beteg a kicsike.

A látogatók közben köszönés nélkül elmentek

(Labunak) Te meg vidd le a szemetet. Három napja csak rád vár.

Labu kihozza a konyhából a szemetesedényt. A dugig telt vödörből potyognak a szemetek. Peer és Pepe Labu után néz

Mit forgatsz te a fejedben?
PEER A szemgolyómat. A véres szemgolyómat. Én nem vagyok az apád. Hozzám nem kell idomulnod, és elvetned sem kell engem. Egy látogató vagyok — mint a többiek. Ne gyűlölj. Ne is szeress. Viselj el.
PEPE (felvesz egy rózsát az asztalról, és öntudatlanul játszik vele) Tegnap megint kotorásztam. Szoktam kotorászni. Ha egyedül maradok a lakásban. Járkálok és kotorászom. Megvannak a hadi útjaim... Leülök a földre, dobozokat húzok magam elé... és kotorászom, anélkül hogy odafigyelnék... Mindent szépen kiveszek, és mindent visszarakok... Ha megkérdeznél, mit találtam, azt hiszem, bárgyún néznék rád... A múltkor találtam valamit, ami rád vonatkozik... Tudod, mit? (Most veszi észre a kezében tartott rózsát) Ez hogy kerül ide?

Csöngetés

(Rohan ajtót nyitni) Egyre jobb! Egyre jobb! Tessék befáradni. A hirdetésre?
MUNKÁS Jó napot kívánok. Meghoztuk a zongorát.
PEPE Jöttek megnézni a lakást?
MUNKÁS Meghoztuk a zongorát.
PEPE Mondom: a hirdetésre jötték?
MUNKÁS Jó napot kívánok. Meghoztuk a zongorát.
PEPE Ez a rossz lépcsőház. Itt két lépcsőház van, teljesen egyformák.
LABU (nyomakodik be a munkások mögül a teli szemétdörrrel) Zongora! Koncertzongora!
PEPE Miről beszélés?
LABU Blüthner.
MUNKÁS Gyönyörű darab.
PEPE Csöndet kérek!
LABU A zongorát egy évre kölcsönöztem. Neked csak a szállítást kell kifizetned. Ide fogjuk tenni.
PEPE Hova?
LABU Ide. Itt van a legjobb helyen. (És a teli szemétdörrrel) (És a teli szemétdörrrel)
PEPE Mivelhogy költözünk.

Labu sarkon fordul, és bemegy a szobájába

MUNKÁS Hanem hát van egy baj.
PEPE Micsoda?
MUNKÁS Itt nem lehet felhozni... Csigalépcsőn nem lehet. Nem is szabad. Nem szabályos.
PEPE Életemben nem hallottam ilyet.
MUNKÁS Sérülne az objektum.
PEPE Semmi közöm hozzá...
MUNKÁS De egy módon mégis lehetséges volna.
PEPE Éspedig?
MUNKÁS Az ablakon át. Az egyik lakószobán keresztül. Amelyik az utcára néz.

PEPE Úgy nyilván sokkal könnyebb.
 MUNKÁS Nem veszélytelen, de könnyebb.
 PEPE Maga viccel.
 MUNKÁS Én nem viccelek.
 PEPE Én se.
 MUNKÁS Csigával.
 PEPE Csigával.
 MUNKÁS Kötéllal.
 PEPE Kötéllal.
 MUNKÁS Kár, hogy nem mondta, hogy csigalépcső.
 PEPE Többe fog kerülni?
 MUNKÁS Igen.
 PEPE Biztos, hogy itt nem lehet felhozni?
 MUNKÁS Darabokban esetleg.
 PEPE Mondja, miről beszélgetek én most magával?
 MUNKÁS Itt a szállítólevél, ha látni akarja.
 PEPE Vigyék vissza.
 MUNKÁS Rendben, csak tessék kifizetni a szállítást.
 PEPE Akkor is ki kell fizetni a teljes szállítást, ha visszaviszik?
 MUNKÁS Igen. Ez logikus. Valakinek fizetni kell.
 PEPE De mért pont én legyek az a valaki?
 MUNKÁS Nekem mindegy, hogy ki fizeti ki, csak ki legyen fizetve.
 PEPE Értem.

Labu jön, Pepe fehér inge van rajta

Gyere közelebb. Még közelebb. *(Leveszi Labu zakóját, ingét, az inget az asztalra dobja, a zakót visszaadja Labura. Labu leveszi a zakóját, visszaveszi az inget. Pepe pofon vágja Labut, leveszi róla az inget, visszaadja rá a zakót, és a kijárat felé fordítja)* Most már mehetsz. Selyemfiú.

Labu elindul

Ja persze! Az üveg borért az ötvenesed!

Labu elveszi a rongyos ötvenest, és el

MUNKÁS Most mi legyen a zongorával?
 PEPE Hozzák fel, természetesen. Jó lesz télire, tüzelőnek.
 MUNKÁS A lépcsőházban?
 PEPE Hát persze.
 MUNKÁS Maga vállalja a felelősséget?
 PEPE Hát persze.
 MUNKÁS És ki is fizeti?
 PEPE Hát persze.

A doktor újságot olvas, valami tetszik neki, felírja, nevet. A munkások kimennek

Te fogod kifizetni.
 PEER *(felnéz)* Miért? Én nem tudok zongorázni. *(És ír tovább)*
 ZIZI *(kijön a szobájából)* Bocsánatot akarok kérni az előbbi viselkedésemért... Ideges vagyok... De nem fog többé előfordulni...
 PEPE *(Peertől)* Hallod ezt?
 PEER Tessék beszélgetni. Tessék leülni és beszélgetni.

Csőnd

Ha bárki egy gyanús mozdulatot tesz, én azonnal lövök.
 PEPE De miről beszéljünk?
 ZIZI Szeretnék bocsánatot kérni, Pepe. Tudom, hogy nagyon gyerekesen viselkedtem...
 PEPE Jól van, mindegy.
 PEER Mért nem hagyod, hogy bocsánatot kérjen?
 ZIZI Szeretne tisztességesen bocsánatot kérni tőled.
 ZIZI Boruljak a földre, azt akarod?
 PEPE Dehogy akarom... *(Feláll)* Meg kell nézned, hogy mit csinálnak ezzel a zongorával... még tönkreteszik...
 ZIZI Miféle zongorával?!
 PEPE Ne csinálj úgy, mintha nem tudnál róla.
 ZIZI Én? Miről?
 PEPE *(Peernek)* Látod?
 PEER Mit?

Pepe legyint, kimegy

ZIZI *(Peertől)* Zongora?
 PEER Az.
 ZIZI El kell menni, el kell menni innen.
 PEER Hozzám tetszik beszélni?
 ZIZI Nem tetszik érteni?
 PEER Tetszik, csak nem tetszik.
 ZIZI Várj, te velem jössz, te fogsz egy darabig eltartani. Nekem nincs szakmám. Be kell fejeznem az egyetememet. Majd beiratkozom a Sorbonne-ra. Te orvos vagy. A jég hátán is megélsz. Nem foglak megcsalni. Elmegyünk.
 PEER És mikor indulunk?
 ZIZI Holnap. Egy hét múlva. Egy hónap múlva. Minek vagy te itt? Nem mindegy neked, hogy hol élsz?
 PEER Azt hiszem, nem mindegy.
 ZIZI Ne fenyegezz. Azt akarod, hogy tőled is féljek? Figyelmeztetek, hogyha én félni kezdek valakitől, az életveszélybe kerül. Félelmemben halálosan meg tudok marni valakit. Én tele vagyok méreggel. Engem vert az apám, mikor őt megalázták. És neki jobban fájt, mint nekem.
 PEER Szeretlek, Zizi.
 ZIZI Ha akarod, Bolognába megyünk. Van ott valaki, aki gyorsan elintézi a papirokat. Csak el, csak el!
 PEER De miből?
 ZIZI A múltkor valami hatszázezerről hadováltál. Az most hol van?
 PEER A bankban.
 ZIZI Na látod.
 PEER Örökölni fogjátok. Hárman.
 ZIZI Nem örökölni akarok, hanem élni! Örökölni már eleget örököltem.
 PEER Velem?
 ZIZI Te szeretted anyát.
 PEER Őt mindenki szerette.
 ZIZI Én is ettem, én is zabáltam belőle. Kannibálok vagyunk. *(Sír)* A gyönyörű forró combjait néztem, és szerettem volna visszabújni!
 PEER És a bútorok?
 ZIZI Azok itt maradnak. Azokhoz senki egy ujjal nem fog nyúlni, mert velem gyűlik meg a baja.
 PEER A bútorokat szét fogják hordani.
 ZIZI Nem fogják széthordani. Majd kihozatom őket magam után. Dániában fogunk élni, hisz mindketten szeretjük az északi klímát. Gleccserek. Nagy. hűvös tavak. Fát vágasz az udvaron, befűtesz... Kint vonítanak a kutyák... *(Pici szünet után)* Neked ilyen névvel Ibsen-darabban kéne játszaniod.
 PEER Doktor Peer Gyula. A nevemről nem tehetek. Legfeljebb annyiban, hogy nem változtattam meg, mint egyesek.
 ZIZI Ne személyeskedjen, hallja?
 PEER Az érdekes az, hogy a nevem valóban visszahat az életemre. Gondolom, többé-kevésbé mindenkié. És ha igaz, némi északi vér is csörgedezik az ereimben.
 ZIZI Mellébeszél, folyton mellébeszél.
 PEER Megteszem, ami tőlem telik.
 ZIZI Adok egy hetet.
 PEER Mire?

Pepe jön vissza

ZIZI Na, sikerült?
 PEPE Micsoda?
 ZIZI Fontoskodni.
 PEER *(az asztalra mutat)* Színhús. Már bűdösödik. Jégre kell tenni.
 PEPE Álmodsz, Gyula? Álmodsz?
 PEER Dehogy. Próbálok összefüggően gondolkodni. De nem megy.
 PEPE *(nézi őket)* Ez megint valami összeesküvés.
 ZIZI Azon tanakodtunk, hogy mi legyen vacsorára. Van néhány kicsírázott krumpli meg egy penészes hagyma a spájzban; savós tejecske, avas vaj, ami rácsurgott a frizsiderre; egy lottyadt paradicsom, sötét, übübaba, csontszáraz petrezselyem, ilyesmi. és egy kis vúzterszós is, drágám!
 PEER Elmegyünk valahová. Meghívom az egész társaságot.

ZIZI Ilyen állapotban én nem megyek sehová. A bűntudatodat te ne dolgozd le rajtam. És ne pazarold a pénzed. *(Patetikus mozdulattal)* Nem mászom lépcsőt a kedvetekért!

PEER A séta jót fog tenni.

ZIZI Nem érzem jól magam. Menjetelek nélkülem. Aztán majd szépen megdöglöm itthon egyedül.

PEPE *(Zizit utánozza)* Rosszul vagyok. Rosszul vagyok. Szédülök. Fáj a méhem. Elmaradt. Megint. Fáj. Szédülök. Ver a szívem. Olyan furcsa, hogy ver. Ver. Ut.

Jön Kriszta egy nagy csomaggal. Nem tud átmenni, mert Pepe játék közben mindig elé ugrik. Labu is visszajön, de a lakás belsejéből — a szobája ajtajából nézi végig a bátyja őrzöngését

PEER Hívunk egy taxit.

ZIZI Mitől félsz?

PEPE A bordáimat üti. Viszketek. Folyik a taknyom. Én vagyok a ti beteg húgocskátok. Nem kapok levegőt. Lement a vérnyomásom.

ZIZI Úgy van.

PEPE Álomban elváló német igekötő voltam. Szörnyeket szültem anyám ölébe. Szédülök. Jöhet, még, még, gyötörj, szidalmaz, még, még, még! Jó, jó, jó, jó! Hadd kérjek bocsánatot, bocsánatot! Tudom, gyerekesen viselkedtem. Addig is velem vagy, míg bánatsz! Csak te érthetsz meg engem, senki más!

Csönd, már azt hiszik, hogy vége

Kedvelem az orvosokat, a banktisztviselőket, az örülteket, az asztalosokat, a hentéseket, a költőket, a focistákat, a házizsarnokokat, a szenteskedőket, a kiugrott papokat, a villamosmegállók rémeit, a sárrablókat, a hajnali sofőröket, a munkásmozgalom indulóit. Imádom a rácpontyot és mindent, ami zsiros, szaftos és tunkolnivaló. Imádlak téged is, Labu baba. Imádlak. Itt jössz ki. Édes vagy. Mióta is irod ezt a szar kis darabodat? Édes vagy. Túl édes vagy. Az ártatlan szemével mit néz ez? Mikor a papa szíjjal kergetett minket a lakásban, mert a vöröskönyvet olvastuk a *Toľdi* helyett, akkor persze engem vert meg, téged nem lehetett, mert te olyan érzékeny vagy! Téged nem volt szabad sohase bántani! Te kaptál sonkát is, te édes! *(Zokog, a földre veti magát, és úgy kúszik Peer lábához)*

A munkás megjelenik az ajtóban

Nem találok a könyveimet... egy könyv sincs ott, ahová teszem... Nincsenek meg a könyvek... megbukom... meg fogok bukni... nem megyek vizsgázni... nem megyek... nem megyek... rosszul vagyok... én vagyok a ti beteg húgocskátok... *(Kifűzi Peer cipőjét, és lehúzza a lábáról)* ...ápoljatok... ápoljatok engem... *(Csókolgatja Peer cipőjét)* Verdun, Wagram, Waterloo! *(Eldobja a cipőt)* Chalons-sur-Marne, Szevasztopol, Szalamisz! *(Hirtelen észrevesz az orra előtt egy szemétdarabot)* Micsoda mocskok van itt! *(Finnyáson felcsippenti, és feláll.)* Labuhoz, a saját hangján? Hát te? Hol jöttél be?

LABU Bemáztam az erkélyem.

ZIZI Megőrültél? És ha leszakad?

Kriszta leveszi a szemétládát az asztalról, és beviszi a konyhába. Labu utánamegy. Kriszta egy vázával jön vissza, a rózsákat a vázába teszi. Labu mindenková követi, mint az árnyék

Hol tartottunk?

PEER Hogy milyen mocskok van itt.

ZIZI Szereted, nem?

MUNKÁS Bocsánat...

ZIZI Ez a te második otthonod.

MUNKÁS Elnézést...

PEPE Mit akar?

MUNKÁS Itt volnánk...

PEPE És?

MUNKÁS Szeretnék behozni...

PEPE Hozzák be.

MUNKÁS De hova?

PEPE Ide.

HÁZMESTER *(bejön kopogtatás, csöngetés nélkül)* Lehorzolták végig a friss vakolást! Maguk fogják kifizetni!

ZIZI Már megint itt van ez a vén ávós?

HÁZMESTER Ennek utólagos következményei lesznek.

A munkások hozzák a zongorát. A következő dialógusok alatt félrehúzzák az asztalt, és a lábukat becsavarozzák a zongoratestbe. A zongora a szoba közepére kerül

Egész éjjel gépel valaki, már több bejelentés jött, hogy az ismételt figyelmeztetésre se hagyta abba...

ZIZI Itt van még?

HÁZMESTER Ne kétlenkedjenek, megteesszük a megfelelő intézkedéseket, folyton megy a mosógép... a fürdőszoba maguk alatt folyton beázik... a szárító kulcsa is elveszett... maguknál volt utoljára... itt el van torlaszolva a lakásbejárat... ez tűrendészetileg tilos, kérem... és most ez a zongora...

PEPE A zongora is tilos?

HÁZMESTER A kedves papa se tudott ám rendesen köszönni az embernek, mindig olyan szórakozott volt vagy milyen... Rendes ember volt, csak köszönni nem tudott...

ZIZI Fogja már be a száját!

HÁZMESTER Jön-megy mindenki, nagy itt a vendégjárás...

PEPE *(felüvölt)* Állj!

Mindenki megdermed

(Elégedetten körülnéz) Most már folytathatják.

HÁZMESTER Nagy itt a vendégjárás, az itt alvás... be kell ám jelenteni... nem úgy van az, hogy csak úgy jönnek-mennek, erre vannak mindenféle törvények is...

MUNKÁS Kész vagyunk. *(Pepéhez)* Itt tessék aláírni.

Pepe Labut figyelni, aki az ajtajának dőlve őt nézi

ZIZI Írd alá.

PEPE Mosolyog.

ZIZI En is aláírhatom?

MUNKÁS Nekem mindegy, hogy ki írja alá, csak olvasható legyen.

ZIZI Akkor én nem írhatom alá.

PEPE Mosolyog.

KRISZTA Most elmegyek.

PEPE Retkes a nyaka...

PEER Mennyi lesz?

MUNKÁS Maga írja alá?

PEPE Elnézést, máris! Kicsit elkalandoztak a gondolataim. Mennyivel tartozom?

MUNKÁS Tud olvasni?

PEPE Mit mond?

MUNKÁS Ide van írva.

PEPE Jól van már. *(Aláírja, pénzt ad)* Meg van elégedve?

MUNKÁS Meg. *(El, a házmesterrel együtt)*

KRISZTA Most pedig tényleg elmegyek.

PEPE Miért?

KRISZTA Jobb.

PEPE *(vészjósló nyugalommal)*

Túl sok minden kezd történni egyszerre.

Az ember már azt se tudja, hova kapjon.

Lassan már nem tudom, mit miért csinálok,

írok alá, fizetek ki. Mért üvöltözöm?

Üljön mindenki le.

Üljön mindenki le!

Csöngetnek. Senki se mozdul. Újra csöngetnek

Nem vagyunk itthon! Nem vagyunk

Itthon!

A doktor leül egy székre, átveti a lábát, rágyújt egy cigarettára

Te meg mért fújod Kriszta arcába
A füstöt, mikor jól tudod, hogy
Mennyire nem bírja?

*Peer döbbenet körül néz, Kriszta elég távol áll tőle,
de azért elnyomja a cipőtalpán a cigarettát, és pillan-
tatnyi gondolkodás után unottan a földre ejti*

Örülök, hogy így együtt vagyunk.
Bejelentéssel tartozom.

Zizi!

„Hozd be a számovárt” — ahogy apa szokta
Volt mondani — „hozd be, és állítsd az asztalra!”
Csinálunk teát.

Zizi nem mozdul

Csinálunk teát.

Zizi nem mozdul

Nem hallod?

*Zizi kimegy a konyhába, kisvártatva visszajön egy
számovárral, amit az asztalra állít. Pepe csodálkozva
néz rá*

Ez hol volt? Mi ez?

Csönd

Pörög a motor, elkapja az ember
Ingujját, és letépi a fél karját is
Végül. Labu, mosolyogsz? Labuka?
Az ártatlanság maga, nem igaz?
Nos, azt mondtam, bejelentéssel tartozom.
De voltaképpen nem tartozom semmivel...
ZIZI Ha nem tartozol vele, amit helyeslek —
Akkor hagyd is el.

PEPE Mégis meg kell lennie. És most. Különben
Mit szegezhetnék, mit szegezhetnék
Szembe veletek?

Csönd

Elveszem Krisztát feleségül.
ZIZI Mi kényszeríthet, te szerencsétlen?!
KRISZTA Nem kellett volna! (Kézét az arca elé kap-
ja)
ZIZI Ha megnősülsz, én innen ki nem mozdulok.
PEPE Nagyon helyes. Fel voltam készülve rá.
Én se költözöm. Nem érdemes. Rájöttem már.
Ez a lakás egyre többet fog érni.
Ez logikus. Minek elmenni?
ZIZI Akkor viszont cserélünk. Még ma!
PEPE Nem érdemes. Hónapokig könyörögtem
neked, hogy

Nézzél meg egy csodálatos cserelakást.
Erre rám uszítottad a rendőröket az utcán.

ZIZI Én?

KRISZTA Fáj a fejem... kérlek... könyörgök...

PEPE Igen, te, úgy gondoljuk...

KRISZTA Könyörgök...

PEPE Meg kell lennie.

Gyere ide hozzám.

Kérsz gyógyszert?

Meleg tejet igyál, az szokott segíteni.

KRISZTA Már ittam.

PEPE Hogy lüktet a halántékd! Mint egy kopoltyú!

És milyen cserépes a szád!

PEER Én csak egyet nem értek, drága gyermekeim.

Mért nem beszéltek egy jó építéssel?

Az kiszámítaná, hogyan kell a lakást

Három egyenlő részre felosztani.

ZIZI Tönkretenni falakkal?

PEER És ha nem fogsz itt élni, akkor jobb lesz?

Akkor nem lesznek falak, de te sem leszel.

ZIZI Jobb lesz, sokkal jobb lesz!

PEER És az is lehet, hogy az új tulajdonosnak

Több esze lesz, mint nektek, és falakat épít.

ZIZI Az az ő dolga! Az emlékeim tisztasága a lényeg.

Cserélünk.

PEPE Rendben.

ZIZI Ha azt mondd, rendben, akkor maradunk.

Nincs nekem erőm kimozdulni innen. Se kedvem.

PEPE Nem jelentettem volna be, amit jelentettem,

Ilyen gyermeket és ünnepélyesen,

Hisz nincs az ilyesmire semmi szükség,

Nos, korrigálok: *tegnap elvettem* Krisztát, és

Nyomós okom volt rá: ő már a feleségem,

Úgy néztek rá, és ne bántsátok...

KRISZTA Pepe, ne! Inkább elmegyek!

ZIZI Mindegy, ha százszor is a feleséged.

Minden mindegy. Ha maradsz, megyek, ha mész,

Maradok. Ennyi az egész. Különben gratulálok!

A bátyámon akkor szokott erőt venni,

Hogy azonnal meg kell nősülnie,

Mikor a női teherbe esnek látszani.

PEER Nem esnek látszani, hanem látszanak esni.

ZIZI Ne oktass engem, te pojáca! Abból

Akarsz itt erkölcsi tőkét kovácsolni

Magadnak, hogy az apám százezer éve feljelentett,

És erre kirúgtak az állásodból?

PEER Én ezt soha nem mondtam...

ZIZI Menj ki a spájzba, a száraz kenyerek mellett

Van egy műanyag zacskó, tele piros dobozokkal.

Kipattintható, piciny piros dobozokak,

Tele csillogó fémekkel, rubinnal... Ott

Porosodnak a kövön...

PEER Mit akarsz ezzel mondani?

ZIZI Ők vállalták, vállalták legalább. Ők

Benne voltak. Nem mutogattak rád, hogy

Tönkretetted az életüket... Te túlélő vagy,

És mint ilyen, rothadtabb, mint ők, akik

Porrá égtek egy állami

Kazánban... Te szívod a vérüket, nem ők

A tiédet!

*Peer halálsápadtan feláll, felölti a kabátját, fogja az
orvosi táskáját, és elmegy. Csönd*

PEPE Ez most mire volt jó?

ZIZI Majd visszajön. Én háborút üzenek.

Különben semmi bajom senkivel, fő,

Hogy a hadüzenet megtörtént, ez

Megnyugtat, és nyugalomra most

Nagy szükségem volna.

Mik ezek a rózsák, mik ezek? Nézem őket, nézem,

De nem értem.

(*Labunak*)

Te meg mit hallgatsz, mint a sír, már

Jó ideje? Rágódsz a hülye regényeden?

Nem ártod bele magad semmibe, mi?

LABU Pedig a vége már tiszta. Teljesen

Kész van a fejemben. Csak azt nem tudom,

Ami közbe van. Tudod, nem a legvége a leg-

Nehezebb, hanem ami a legvége előtt jön.

Az igazi befejezés ugyanis a

Befejezés *előtt* van, éppen úgy,

Ahogy csupán a kezdet *után* kezdődik

Az igazi kezdet, mert hiszen a folytatásban

Van a lényeg, a folyamatban, ami

Kezdetet kezdetté és véget véggé

Tehet.

ZIZI Jobban tennéd, ha pár napig nem

Mutatkoznál.

LABU Miért?

ZIZI Te mérgesítettél fel.

Ha nem hallgatsz olyan megátalkodottan,

Akkor én sem húzom fel magam.

Nem kellett volna így beszélnem.

Majd felhívom, és bocsánatot kérek.

Minden visszatér a régi kerékvágásba.

Úgy élünk, mint eddig.

PEPE Azt már nem. Sem úgy, mint eddig,

Sem úgy, mint ezután képeled.

LABU És mi bajod velem?

ZIZI Túl sok ahhoz, hogy nevének nevezzem,

De túl kevés is, nem tesz ki egy egész

Embert.

LABU Nevezd nevének.

ZIZI Van Dél-Afrikában egy érdekes,

Egy dögöt utánzó növény. Virág.

A színe és szaga a rothadó húséhoz hasonlít,
A szirma szőrös és lila.

LABU *(megszagolja a bélszínt)*
Ez volnék én?

Zizi bólint

A bélszín bűdösödik, és ettől a nehéz és
Édes rózsailattól olyan orrfacsaró.
ZIZI És a prém?
PEPE Milyen prém?
ZIZI A prém, a prém, amit mama az angol királynő
Fogadásán viselt.
LABU Nem tudom, mire célzol. Nem voltam ott a
Fogadáson. A vöröskeresztnek odaadtam pár
Rongyot. Ha erre célzol.
ZIZI En a prémről beszélek, nem a vöröskeresztről!
LABU Anya ugyanígy tett volna, ő is a vöröskeresztnek
Adta volna.
ZIZI Kit érdekel az a rohadt vöröskereszt!
PEPE Mi ez a vöröskereszt-hisztéria?
LABU Jött egy öregasszony, nagy kék műanyag
zsákokkal

A vöröskereszttől.
PEPE Na és? Mikor?
ZIZI Erre ő kipakolta a szekrényeket. De én a
Prémről beszélek, amiben anya megjelent az
Angol királynő fogadásán 1961-ben!
LABU Jött egy öregasszony, kék műanyag zsákokkal.
ZIZI Visszahoztam a bizományiból.
PEPE Egy szót sem értek.
LABU Valami játékonysági bazárról beszélt nekem,
És hogy ismerte anyát...
PEPE Ismerte anyát?

ZIZI Mi ez a rózsá? Ez a rózsá? A rózsá?
Vagy ez is az esküvői vacsora része?
Hisz ez most egy esküvői vacsora,
Ezt ne feledjük, ha nincs is mit enni!
Egyébként van egy nagy bődön mustár a spájzban,
És lekvár is, kicsit beszáradtak már...
Hozhatom?
LABU Anya születésnapja van ma. Valaki küldte,
Aki nem tudta, hogy... hogy...
Hogy nincs már közöttünk...
(Zizinek)
Persze te elfeledted.
ZIZI Mert nem beszélek róla?
Mert nem osztom meg veletek az iszonyatot,
Amit a szívemben érzek?
Veletek megosztani valamit, amit az ember érez?
Nézzétek meg a szobámat, nézzétek!

*(Kitárja a szobája ajtaját, a bútorokon mindenütt
gyertyák)*

Ki küldhette neki? Ki lehetett? És honnan?
Nincs feladó?

LABU A boy elrohant. Felhívjam őket?
ZIZI Á, mit változtat az?
LABU Most mi legyen?
PEPE Engem kérdezel?
ZIZI Te vagy a családfő.
PEPE Éhes vagyok. Vacsorázzunk.
ZIZI Kihozzam a gyertyákat?

PEPE Igen.
(Elégedetten körülnéz)
Gyertyafényes vacsora lesz.
És Kriszta mellettem foglal majd helyet!
ZIZI Kit érdekel!

Kihozzák a gyertyákat, és az asztalra teszik

PEPE Terítsetek.

*A lányok — csendesen csörömpölve az eszközökkel —
terítenek*

Hát akkor elmondom én is.
Pedig nem akartam.
(Elhailgat)
LABU Igen?

PEPE Elmondom, pedig nem akartam.
LABU Igen?

PEPE A minap felhívott egy öreg antikvárius, apa
Jó barátja, valaki, aki mindig félretette
Neki a ritka könyveket. Azt mondja,
Doktor úr, mindig így hív, doktor úr,
Valami szörnyű dolog történt... alig
Találok szavakat... Igen? — kérdeztem
Kissé türelmetlenül. — Egy fiatalember,
Egy fiatalember, behozott egy egész
Bőrönd könyvet, nagyrészt a professzor úr
Munkáit, a professzor úr ex librisével,
A professzor úr javításával... Micsoda
Érték! Micsoda érték! Nem hagytam, hogy
Kirakják a polcra...

LABU Es?
PEPE Csináljunk feljelentést? — kérdezte tőlem —
Vagy vissza tetszik vásárolni?
LABU És erre te?
PEPE Elmentem, és visszavásároltam az egészet.
LABU Mért nem jelentetted fel az illetőt?
PEPE Téged feljelenteni?
LABU Én lettem volna?
PEPE Ez kétségtelen.
LABU Anyát elismerek, hogy lehettem volna én
Is. De nem én voltam.
PEPE Te voltál. Ez, sajnos, bizonyítható.
LABU Én különben is rég nektek adtam a részemet.
ZIZI Nem adhatod oda, amit el se vehetsz.
LABU A broszúragyáros fiai. Írok egy regényt.
Csöng a telefon. Egy öreg, reszkető hang,
Az antikváriusé — balzaci figura, bőre,
Mint a pergamen, a hangja rekedten sutogó...
ZIZI Nem fogod megúszni ennyivel.

Csöngetnek

PEPE Na, mégis visszajött.
LABU Ő nem csöngetne.
(Megy ajtót nyitni)
Téged keresnek, Pepe!
PEPE Ki az?
(Odamegy az ajtóhoz)
Ilyenkor?
Mit akar?
Írjam alá?
(Egy nagy paksamétával jön vissza)
Finom utalás arra, hogy ma sem méltóztattam
Befáradni a munkahelyemre.
(Észrevesz egy szemüveget az asztalon)
Itt felejtette a szemüvegét.
Nem juthat messzire nélküle.
Biztos, hogy visszajön.

*Labu felveszi Peer szemüvegét egy pillanatra, és utá-
nozni próbálja*

LABU Én nem haragszom itt senkire. Csak azt bánom,
hogy valahol elveszítettem a személyiségemet. Nem
tetszett látni a személyiségemet?

*Pepe most vesz észre egy hosszú, fekete, prémszegélyes
télikabátos urat, aki egy ideje már ott álldogál mö-
göttük, és mosolyog*

PEPE *(lekapja a szemüveget Labu orráról, és az ide-
genhez fordul)* Maga hogy kerül ide?
HUNYADI A hirdetésre jöttem. Hunyadi.
PEPE Tudja maga, hogy hány óra van?
HUNYADI Hunyadi vagyok. Fél kilenc.
PEPE A hirdetés már érvénytelen.
HUNYADI Értem. És félórája is érvénytelen volt, ami-
kor először csöngettem, és azt kiabálta egy hang:
„Nem vagyunk itthon! Nem vagyunk itthon!?”
PEPE A kérdés jogos. Akkor még érvényes volt.
HUNYADI Akkor bejöhetek?
PEPE Nem ajánlom.
LABU Az én vendégem.
ZIZI Kinek a mije?
HUNYADI Ne tévessze meg önöket a történelmi név,
nem vagyok nagy fejedelmünk leszármazottja. Vál-
lalkozó vagyok. Gyönyörű ez az asztal. Látom, vá-

csoráznak. Nem akarom önöket megzavarni, el is megyek. Majd később jelentkezem. Hunyadi.
PEPE De minek?
HUNYADI Kell egy nagy budai lakás. Pénzem van. Mint a pelyva. De nem akarok tovább zavarni.
PEPE Helyes.

Hunyadi elindul a kijárat felé

És ha bérbe adnánk magának?
HUNYADI Lát benne fantáziát? Én benne vagyok.
PEPE Esetleg megvenné?
HUNYADI Miért ne? Körülnézhetek?
PEPE Szó sem lehet róla.
HUNYADI Miért?
PEPE Csak.
HUNYADI Egyébként a kedves öccse már volt szíves egyszer végigkitalauzolni a lakásukon.
PEPE (Labura néz) Tessék?
HUNYADI A lakás fekvése kedvező. Közlekedési csomópontokhoz való közelsége ideális. A ház patinás. A környék biztonságos. Födémcsere tervbe véve. A házmester besugó. Ideális. A szomszéd sánta és magányos. Ideális. A lakók viszonylag jól öltözöttek. A gyerekek előre köszönnek. Ideális.
ZIZI Ez a lakás tele van fantomokkal, uram, ezt ne feledje.
HUNYADI Patkányfogó és poloskairtószert minden mennyiségben a rendelkezésemre áll. Importáru. Azonkívül van egy ügyvéd ismerősöm, aki kitűnően tud feljelentéseket fogalmazni. A szomszédok hallgatni fognak, mint a sir. A házmester az előbb kapott egy húszast. Ezrest is fog kapni, ha eljön az ideje. A fiacskájának nem kell bevonulnia a hadseregbe — a lányát felveszi a Testnevelési Főiskolára. Az anyósa trafikot nyithat — mi kell még?
ZIZI Mi maga, Isten?
HUNYADI Egyszóval remélhetek? Örülök, hogy megismerhettem magukat. Ennek a lakásnak van hangulata, komolyan mondom. És ez meglepő a mai világban. A hangulat. Papírokra ne legyen gondjuk. Majd jelentkezem. Ez a lakás egy főnyeremény. Boldog vagyok, hogy megismerhettem magukat. (El. Visszajön) És nem vagyok örült. Szavaim fedezetét a svájci bank garantálja. A náci kiirtották a családomat. Gazdag vagyok. Létezem. Köpök a gazdasági válságra. Ki nem mondhatom, mit érzek. Még magam sem tudom. Amikor először itt jártam, azonnal megcsapott valami különös...
ZIZI Aporodott.
HUNYADI Nem, egy emlék. Vagy sejtetem. Egy május elseje. Vakító kék ég. Egy dupla tokás vidám férfiú, a rémület csillámaival a szemében és három kapaszkodó lurkó. Csüngtek rajta, mint a túlérett gyümölcsök. Integtek kis zászlócskáikkal. Aztán a névtábla pontot tett a dolog végére. Mindent megértettem.
PEER Maga volt börtönben is, ugye?
HUNYADI Miből gondolja?
PEER A bőre színe... a tekintete...
HUNYADI Voltam. Kétszer is. Külön-külön okokból. Másodjára már úgy megnyugodtam, hogy akkor az első se lehetett véletlenül.
LABU Kopogtak. (Talán csak hallucináció, talán nem. (Innen kezdve Labu kiszakad az „ébren levők közös világából”, mintha álmában beszélne, álmodná ezt az egészet)
KRISZTA Ne szólj bele.
ZIZI Tessék?
KRISZTA Mindenki egyszerre beszél. Nem lehet odafigyelni.
ZIZI (Pepéhez) Te érted ezt?
PEPE Hagyd békén.
LABU Kopogtak.
KRISZTA Ez nem lehet igaz. Senki sem tud semmit végigmondani.
ZIZI Már megint megszólalt.
PEPE Ne szólj rá.
ZIZI Nem szóltam rá.
PEPE De rászóltál.
ZIZI Nem rászóltam, hanem róla mondtam valami tel-

jesen semleges dolgot, amit még csak nem is érteltem.
PEER Maga még szerette is a börtönt, mi?
HUNYADI Nehéz szívvel hagytam ott, ez kétségtelen.
LABU Mondom, hogy kopogtak.
ZIZI (Labu homlokára teszi a kezét) Lázias vagy?
LABU Mért? Mert tisztán hallok valamit, amit ti nem?
HUNYADI Maga hisz a szellemekben, kisasszony?
KRISZTA Abban hiszek, hogy az embernek lehet védangyala. Nekem van.
HUNYADI Áttetsző szellemalakra gondol, kedves kisasszony, hattyúzárnyakkal, vagy pedig eleven, emberi lényre, akinek pártfogását élvezzi?
KRISZTA Engem egyszer elütött az autó, és nem lett semmi bajom.
ZIZI Menjen szépen mindenki haza.
KRISZTA Megyek. Megyek.
HUNYADI Hazaviszem magát. Engedelmevel. Taxin.
PEPE Kriszta otthona itt van.
KRISZTA Fáj a fejem.
PEPE Igyál langyos tejet.
KRISZTA Nem segít.
PEPE (megfogja Kriszta halántékát) Hogy lüktet!
HUNYADI Azt hiszem, itt az ideje, hogy távozzam.

Hangos, erőteljes kopogás

PEPE Megyek már!
HÁZMESTER Ez a legidősebb.
RENDŐR (hangja) Jó estét kívánok. Vagy inkább jó reggelt.

Megszólal a telefon

PEPE Ez ő. Észrevette, hogy nincs meg a szemüvege.
ZIZI Felvegyem?
LABU Ne.
RENDŐR (hangja) Mért nem veszi fel senki a telefont?

Zizi elindulna a telefon felé, de Labu egy mozdulattal megakadályozza

(Hangja) Be szabad jönni?
ZIZI Nem. Ide nem.
PEPE Házkutatási engedélyük van?
RENDŐR Tudunk szerezni.
ZIZI Akkor szerezzenek.
RENDŐR (hangja) Akkor vegye fel valaki a telefont.

Csend

Vegye fel valaki a telefont. (Bejön, egy határozott mozdulattal felveszi a telefont) Halló!

Nincs felelet. Visszarokja a hallgatót. Egy másik rendőr is bejön utána, aztán a házmester. Ez a másik rendőr végig nem szólal meg, csak nézelődik. Hol itt bukkan fel, hol ott. A telefon megszólal

ZIZI Kérem, igazolja magát!

A rendőr igazolványt vesz elő, és Zizi orra alá dugja

RENDŐR Megtudhatnám, hogy ki a főbérlő?

LABU |
ZIZI | Én.
PEPE |

RENDŐR Kérem a személyi igazolványokat.

Hunyadi roppant készségesen nyújtja az övét. A rendőr belelapoz

Maga nem itt lakik.
HUNYADI Nem.
RENDŐR Maga igen messze lakik innen.
HUNYADI Úgy van.

A rendőr jelentőségteljesen a társára néz, még egyszer belelapoz az igazolványba, aztán visszaadja Hunyadi-nak

RENDŐR Köszönöm. *(Körülnéz, észrevesz egy falnak támasztott gitárt, amit addig nem láttunk)* Hogy kerül ide ez a gitár?

LABU Válaszolhatok?

RENDŐR Az válaszoljon, akit a kérdés illet.

LABU A kérdés engem illet.

RENDŐR Akkor válaszoljon.

LABU Az enyém.

RENDŐR Értem. Azonban a házmester nem sokkal ezelőtt látott két gyanús, vélhetőleg fiatalkorút ögyelegni a ház körül. Gitár volt náluk. *(A házmesterhez)* Ez volt az a gitár?

HÁZMESTER De még mennyire hogy ez volt! Biztos a kerítésen másztak be. Akkor telefonáltam maguknak. Előbb még elküldtem őket az anyjuk picájába. A kapun nem jöhettek be, mert azt már kilenc óra húszkor bezártam, kérem.

RENDŐR Szóval ez a gitár a magáé? És azt állítja, hogy nem engedett be a lakásba senkit ezzel a gitárral?

LABU Igen.

RENDŐR Körülnézhetnék?

LABU Természetesen.

ZIZI Tiltakozom!

A rendőr bekukkant a fürdőszobába, a konyhába, Labu szobájába. Indulna Zizi szobája felé, de Zizi elállja az utat

Oda nem mehet be. Ez magánlaksértés!

RENDŐR Jó. Akkor várok.

HÁZMESTER Van arra még egy folyosó.

RENDŐR Pillanat. *(Felugrik, újra benyit Labu szobájába)*

ZIZI Fel fogom jelenteni a rendőrségen.

A rendőr karjánál fogva egy fiút vezet ki Labu szobájából

RENDŐR *(Labutól)* Ez a maga szobája?

LABU Igen.

RENDŐR Ismeri ezt az embert?

LABU Igen.

RENDŐR *(a fiútól)* Tiéd ez a gitár?

FIÚ Nem.

RENDŐR Nem?

FIÚ Kölcsönkaptam.

RENDŐR Loptad.

FIÚ Ha már lopnék, nem ilyet lopnék, az biztos. Ezt a szemetet az ember után vágják a boltban.

RENDŐR Hogy mit vágják az ember után a boltban, azt nem te fogod eldönteni. Na, add ide gyorsan az igazolványodat.

A fiú egy gyűrött, összehajtogatott, szakadt papírt ad a rendőrnek. Az átadja a másiknak. Együtt tanulmányozzák

ZIZI Szeretnék lefeküdni aludni.

RENDŐR Mindjárt lefeküdhetsz. Csak tisztázunk néhány körülményt.

ZIZI Ehhez nincs joga!

RENDŐR Mihez nincs?

PEPE Nem úgy értette.

RENDŐR Tisztázzuk a körülményeket. Hogyan jutott be ez a fiatalkorú a lakásba? Maguk engedték be?

LABU Igen.

RENDŐR Az előbb azt állította, nincs tudomása róla, hogy a lakásban tartózkodik.

LABU Igen.

RENDŐR Hogy hozza a két állítását összhangba?

LABU A két állítás ellentmond egymásnak.

RENDŐR Vagyis?

LABU Így lehet őket összhangba hozni.

RENDŐR Akkor még egyszer megpróbálom. Ismeri ezt a fiatalkorút?

LABU Nem.

RENDŐR *(a fiútól)* Ismered ezt a férfit?

FIÚ Igen.

RENDŐR *(Labutól)* Nos?

LABU Ismerni valakit, mi az?

RENDŐR Maga nagyon jól tudja, hogy milyen értelemben kérdeztem.

HÁZMESTER Szodoma és Gomorra.

A nyitott ajtón át kívülről valaki beszél

ARAB Excuse me, may I disturb?

RENDŐR Maga kicsoda?

HÁZMESTER Ez hogy jött be? Csak nem felejtettem mégis nyitva a kaput? *(El)*

Elegánsan öltözött, barna bőrű fiatalember jön be

ARAB Excuse me... I got this address from a friend...

RENDŐR Mit mond?

LABU Hogy egy barátjától kapta ezt a címet. What are you looking for?

RENDŐR Maga telefonált?

LABU You were the one, who phoned?

ZIZI Mondd meg neki, hogy anya már nem lakik itt.

RENDŐR Milyen illetőségű egyén?

HUNYADI Gyönyörű haja van.

ZIZI Mondd meg neki, hogy anya már nem lakik itt.

LABU Come on. Come in.

ZIZI Csak maradjon ott, ahol van.

RENDŐR Ő telefonált.

ZIZI Ne jöjjön beljebb.

ARAB I came to see your mother... Mama... I don't know a place where to sleep... Keresni szállás...

RENDŐR Tudsz magyarul? Te telefonáltál?

ARAB Tanulni kicsit.

PEPE She is dead.

RENDŐR Mit mond?

KRISZTA Hogy halott.

RENDŐR Kicsoda?

ARAB But where shall I sleep tonight?

RENDŐR Valaki fordítsa le.

HUNYADI Az igaz út élesebb, mint a kard, és vékonyabb, mint egy hajszál.

RENDŐR Csak egy ember fordítson.

HUNYADI Arab mondás.

LABU The true path is sharper than a sword and thinner than a hair.

ARAB You mean I can stay.

LABU Please.

ZIZI Megyek, és kiugrom az ablakon. *(Kirohan a szobájából)*

RENDŐR *(Hunyadinak)* Maga tud vele beszélni?

HUNYADI *(az arabhoz fordul)* Sie haben wunder-schöne Haare.

ARAB I don't understand.

HUNYADI A haja. Gyönyörű. Megfoghatom?

ARAB What?

ZIZI *(jön vissza kissé lenyugodva)* Mindenkit kérek, aki nem lakik itt, hogy azonnal távozzék a lakásból.

RENDŐR Kérését méltányolom, viszont a tényállást tisztázni kell. Külföldi illetőségű egyén bejelentés nélkül amúgy sem tartózkodhat a lakásban.

LABU Be fogjuk jelenteni.

ZIZI Egy frászt fogjuk bejelenteni.

RENDŐR Hallotta?

ARAB Can I stay here?

LABU Of course.

Az arab a lépcsőházból egy óriási bőrönddel jön vissza

Go to my room.

HUNYADI Pirkad.

HÁZMESTER *(be)* Nem értem. A kapu be volt zárva. Hogy jött be ez az arab?

ARAB *(ingujjra vetkőzve jön ki Labu szobájából)* Where can I find the bathroom?

Labu mutatja

Thank you. *(Bemegy)*

LABU Hányynom kell.

RENDŐR Tessék?

LABU Hányingerem van, hánynom kell, szédülök.
RENDŐR Rosszul érzi magát?
LABU Nagyon. Mindjárt hányok. (És térdre borul)

Odamennek köréje, nézik

Mi ez a csönd? Mért nem beszél valaki? Mi ez a csönd? Miért nem ölik egymást? Megfulladok.

HUNYADI Hagyjanak neki egy kis levegőt.

RENDŐR Azt hiszem, nekünk itt már semmi dolgunk. Szerencsére van orvos, ez mindenesetre megnyugtató.

HÁZMESTER De...

RENDŐR Jöjjön csak, jöjjön.

A rendőrök és a házmaster el. A fiú már korábban lelépett

LABU Minden visszhangzik. Bármit kimondok, visszhangzik, és ezer alakban jön vissza, bármit teszek, ha csak megmozdítom a karomat, ha csak a kisujjamat megmoccantom, olyan, mintha felborulna, eldőlné ez a szoba, mint egy süllyedő hajókabin. Hullámszik a padló. Hullámszik a padló.

ZIZI Rosszul vagy? Valami rosszat ettél?

LABU Rosszul vagyok, nagyon rosszul vagyok. Bár tudnék aludni. Érzem, ahogy a kéreg nő rám, kérégesedem, és egészen kiszáradok, mint egy pacni mustár.

PEPE Kérsz inni?

LABU Nem, nem, nem. Félek. Nagyon félek. Elmentek már?

ZIZI Kicsoda? Ki ment el?

LABU A rendőrök. A rendőrség.

ZIZI Milyen rendőrök?

HUNYADI Ne izgassa. Félrebeszél még.

LABU Egy arab van a fürdőszobában.

PEPE Miféle arab? (Benéz a fürdőszobába, fejét csóválva jön vissza)

HUNYADI Hagyjanak rá most mindent. Igen. Egy arab van a fürdőszobában. Úgy van.

LABU De tényleg!

ZIZI Hosszú volt az éjszaka.

HUNYADI Egy fél órán belül itt lesznek a szállítók.
LABU Valamiért bocsánatot akarok kérni, és nem tudom, miért.

PEPE (Krisztától) Mindent becsomagoltál?

KRISZTA (Hunyadinak) Jó kérdés. Egyedül csomagoltam. És akkor azt kérdezi, hogy mindent becsomagoltam-e.

ZIZI Egy párnát kéne a feje alá tenni.

KRISZTA Most honnan vegyek elő egy párnát? Párnát! A padlóra!

HUNYADI Nem a párnán múlik. Teljes nyugalomra van szüksége.

ZIZI Legalább fektessük az ágyra.

KRISZTA Az ágyak szét vannak szedve. Öt perc múlva jön a teherautó, de rakjuk össze az ágyakat, amiket egyedül csavaroztam szét ezzel a két kezemmel, és fektessük rá, csak mert egy kicsit elszédült.

ZIZI Fel tudsz kelni?

LABU Persze. (Felkönyököl)

HUNYADI Nem szabad semmit erőltetni.

LABU Jól vagyok, nem lesz semmi baj!

Az arab kijön a fürdőszobából, és bemegy Labu szobájába

Hello! Come out please! Bement a szobámba!

ZIZI Kicsoda?

LABU Az az arab fickó. Egy szál törülközőben. Come out please! Sorry to disturb you!

HUNYADI Ez természetes, ilyen esetben. Az ő érzékenységével nem lett volna szabad hasist bevennie.

KRISZTA (Hunyadinak) Az erkély tele volt marihuánaültetvényvel. Tiszta Guatemala. Mindent kiszaggattam. De nem vittem elég messzire. Ez kivette a kukából, kiszárította, összevagdosta, és eldugta előlem... és tessék... itt az eredménye... az öccse bele fog halni...

PEPE Fogd már be a szádát!

KRISZTA (Hunyadinak) Tessék! Hallotta? (Sírva ki a konyhába)

HUNYADI Megjöttek!

KRISZTA (ki a konyhából) Már azt hittem, hogy sohasem érnek ide.

A bűtorszállító munkások bejönnek

HUNYADI Jó reggelt, uraim.

MUNKÁS Hol kezdjük?

KRISZTA Egy pillanat. Egy pillanat. Majd én mondom. Nem mindegy ugyanis, hogy mi kerül alulra. (Listát vesz elő)

MUNKÁS Helyes, nagysasszony, helyes, nagyon helyes.
KRISZTA Kezdjék azzal a szobával. Utána azt, azt, a konyhát és végül a nagyszobát.

MUNKÁS Na, fogjuk meg a dolgok végét, fiúk.

KRISZTA Egy pillanat. Még nem mondtam el mindent. Kérem, fogják meg a ládák alját is, és ne pakoljanak, mint a szokásuk, három ládát egymás tetejére, hogy mutassák az erejüket. Inkább csináljanak egy plusz fordulót. Megegyeztünk?

MUNKÁS Úgy lesz, nagysasszony.

KRISZTA És még valami. Van három nagy kartondoboz, tele családi iratokkal, régi újságokkal, szeméttel. Azt tegyék a kukák mellé.

MUNKÁS Rendben lesz, nagysasszony.

KRISZTA Akkor kezdhetik.

ZIZI Még nem késő, Pepe, még nem késő.

PEPE Mit akarsz tőlem?

ZIZI Csak kérem, hogy van-e valami értelme.

PEPE Nyilván van. Valami értelme csak van. Nem kell misztifikálni. Nem kell drámát csinálni ott, ahol nincs dráma. Új életet kezdünk, nem azért, mert ön-erőnkől képesek voltunk rá, hanem mert így kell lennie, így kell tennünk, nincs más választásunk. Meg fogunk változni — mivé, nem tudjuk, mint ahogy azt sem tudjuk, mért vagyunk olyanok, amilyenek vagyunk. Majd igyekezni fogunk. Az erkölcs parancsait figyelembe vesszük vagy nem vesszük figyelembe... És minden egyéb marad változatlan.

HUNYADI Bocsánat, hogy beleszólok a beszélgetésbe, melynek nem vagyok sem a címzettje, sem a kezdeményezője...

KRISZTA Legalább ne pöfékelne folyton. Amikor maga itt van, utána három napig szellőztetni kell.

HUNYADI Általánosítani valóban nem túl könnyű

Dőlog itt. A széthamvadt papír

Egy pillanatra őrszi még az anyag

Eredeti szerkezetét. Am elég hozzá

Egy kis szélroham, egy hatéves gyermek

Köanyú lehelete, hogy elemeire hulljon.

A családok is ilyenek. Az államok.

Az egész, körmenetnek, felvonulásnak,

Haladásnak álcázott történelem.

Pillanatok, pillanatok csupán.

A börtönben volt egy furcsa cellatársam.

Mindenkit került, mindenki kerülte.

Velem feloldódott valahogy — három

Hosszú év után. És persze elmesélte az életét.

Az volt a furcsa — vagy tán nem is olyan

Furcsa —, hogy ebben a történetben

Valahogy túlságosan is elharapóztak

A véletlenek. Véletlenül épp akkor jött

A postás... Véletlenül lezuhant egy téglá...

Igen, felbukkant a klasszikus eset is,

A véletlenül lezuhanó téglá...

Ez volt az életeleme. Rettegett a naptól,

Mikor a börtönből majd ki kell lépnie

A szabad levegőre. Ott bent minden

Rendezett volt, nem kellett gondolkodnia.

Történt vele persze ott is

Seregyi apró baleset. De legbelül

Halálos nyugalom szállta meg. Mintha

Megtalálta volna rég sóvárgott otthonát...

Szemérmes volt és vigyázatos... És mikor ez az

Ember kilépett a börtöne kapuján...

KRISZTA Elütötte egy autót?

HUNYADI Körülbelül.

SZAKI Tegyetek rá valamit, gyerekek.

MUNKÁS Mondom, fiúk, hogy a végével kellett volna kezdeni. Én rögtön megmondtam.
KRISZTA Külön kérem magukat, hogy ez nem vásári komédia. Tegye le, kérem.
MUNKÁS Nagyságos asszony, ezt bízsa csak ránk. Nem lesz annak semmi baja.

Szaki el

KRISZTA Mindenre magamnak kell felügyelnem!

Robaj

Mondtam?! Nem megmondtam? (El)
LABU És mi lesz a zongorával?
PEPE és ZIZI Milyen zongorával?
LABU Hát nincs itt egy zongora?
ZIZI Hol, drágám?
LABU Mögöttem.
ZIZI Mögöttem. (Megfordul, nézi a zongorát) Az úr.
PEPE Itt volt az a fal, amit lebontottunk tíz éve. Talán arról beszél.
ZIZI A falról beszélsz?
LABU Milyen falról?
ZIZI Ami itt volt tíz éve. Emlékszel, úgy kellett körbejárni mindig. Nagyon jó volt, mert volt mögötte egy nagy szekrény. És a nagy szekrénybe bele lehetett bújni. Ketten is belefértünk, és ott, a naftalin-szagban mindenféle hülyeségeket csináltunk.
LABU Azt akarod mondani, hogy nincs zongora? Amit úgy akartam mindig?
ZIZI Kis nippekkal gondolod és a kristályvázában művirággal? A kottatartón a füreliz?
PEPE (Zizinek) Maradunk? Megyünk?

Labu eközben észrevétlenül bemegy a szobájába

ZIZI Hol van a Labu?
PEPE Talán bement a szobájába.
ZIZI (bemegy Labu szobájába) Itt nincs. Gyere csak, Pepe! Ahol a szekrény állt, látod, ott egészen más színű a parketta.
PEPE Ilyen lehetett eredeti korában.
ZIZI Ilyen világosságárga?
PEPE Hova mehetett az a szerencsétlen? Remélem, nem csinál valami bajt megint?
ZIZI Nézd, egy fénykép! Mióta heverhet itt! Kik ezek? Kik ezek az emberek?
HUNYADI Ez a világifjúsági találkozó.

Jön a zongorahangoló. Vak. Őt sem látják, ő egyenesen a zongorához megy a vakvezető kutyával

Akkor most lezárjuk a lakást. Kérem, nézzenek körül, nem maradt-e itt valami.
HANGOLÓ Blüthner. Blüthner. (Simogatja) Jó öreg Blüthner. Jó öreg Blüthner. Hangoltalak én már téged? Hangoltalak én már téged? Mindjárt kiderül. Majd mindjárt kiderül.

Mindenki szétszéled, mindenhova bekukkantanak

KRISZTA Labu fogkefeje meg a borotvája.
PEPE Add ide.
KRISZTA Nagy szüksége nem lesz rá. Ez az a két dolog, amit sohasem használt életében.
HUNYADI Oltom a villanyokat.
ZIZI Mit rohantok úgy? Mit rohantok?
HANGOLÓ Hm. Hm. Ismerős. Ismerős. Mintha el lenne törve, mintha el lenne törve.

Zongorajáték

ZIZI Szervusz, te lakás. Szervusz, te nyomortanya, te lepratelep... Mintha a bőrömet nyúznák...

Pepe, Zizi el. Labu a szobája ajtajából a zongorahangolót figyeli

HANGOLÓ Hát persze. Hát persze. A Pozsonyi úton, a Pozsonyi úton. Vajon mi lehet velük? Vajon mi lehet velük? Elvitték a németek? Elvitték őket a németek? A végén már ékszereket adtak, a végén már ékszereket adtak, de a zongorát azt fel kellett hangolni. A zongorát azt fel kellett hangolni. Abban nem lehetett hiba. Abban nem. Volt ott egy hosszú folyosó. Volt ott egy hosszú folyosó. L alakú volt a lakás. L alakú volt a lakás. A végén aztán mindig leültettek a konyhában. Leültettek a konyhában. Adtak enni. Pedig én nem voltam szegény. Pedig én nem voltam szegény. Megszokták. Aki oda bement, annak adtak enni. Aki oda bement, annak adtak enni. Volt ott egy kislány. Volt ott egy kislány. Pajkos, huncut kis dög volt! Pajkos, huncut kis dög volt! Hogy szerettem! Szentelen volt! De szentelen volt! Mindig odajött hozzám, és azt próbálta, látok-e. Mindig odajött hozzám, és azt próbálta, hogy látok-e. Mindig azt mondta jó hangosan: a viszontlátásra! A viszontlátásra! Hallottam, ahogy megdermed a levegő. Hallottam, ahogy megdermed a levegő. A jó öreg Blüthner. A jó öreg Blüthner! (Felhajtja a zongora fedelét) Hát akkor lássuk a belsejét; hát akkor lássuk a belsejét. Mi van itt? Mi van itt? (Kivesz egy kalapácsot. Tapogat tovább) Mandula? Mandula? (Kivesz egy marékkal, és a földre szórja) Ti ebben tartjátok a mandulát? Ebben tartjátok a mandulát? Egy Blüthnerben? Egy Blüthnerben? (Nyújtja a kalapácsot Labu felé) Tessék, kislám. Tessék, kislám.

Labu törni kezdi a mandulát

Adjál, kislám.

Labu ad neki. Eszik a mandulát. Szétbontják a színpadot, ők eszik a mandulát

(1987)